

ইণ্টাৰনেটৰ তিতা-মিঠা

ড° প্ৰণয়ী দত্ত

কুঁৱলীৰ আজি উলাহতে হিয়া নধৰা হৈছে। দেউতাকে তাইক এটা কম্পিউটাৰ উপহাৰ দিব। এইবাৰ নৱম শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ প্ৰথম হৈ উত্তীৰ্ণ হৈছে বাবে। তাইৰ বাবে তাতোকৈও হেঁপাহৰ বতৰাটো হ'ল—কম্পিউটাৰটোত হেনো ইণ্টাৰনেটো সংযোগ কৰি দিব। দেউতাকে মাকক কোৱা তাই শুনিলে—তাইৰ জ্ঞানৰ পৰিধি যাতে অসীমলৈ বিস্তাৰিত হয়, এই আশাবে তেওঁ এই বিশেষ উপহাৰ দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। কম্পিউটাৰ সম্বন্ধে তাইৰ কিছু ব্যৱহাৰিক জ্ঞান আছে, স্কুলতো ব্যৱহাৰ কৰিছে, কিন্তু ইণ্টাৰনেট সম্বন্ধে তাইৰ জ্ঞান একেবাৰে সীমিত বুলিয়েই ক'ব পাৰি। তাই মাত্ৰ জানে যে 'Interconnection of Networks'—এই শব্দকেইটাৰ প্ৰথম অংশৰ সংযোজন ঘটি 'Internet' শব্দৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াক চমুকৈ Net (নেট) বুলিও কোৱা হয়। ই হৈছে কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্কৰ বিশ্বব্যাপী এক ব্যৱস্থা। অৰ্থাৎ কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্কৰে এক নেটৱৰ্ক। সহজভাৱে বুজিবলৈ হ'লে এখন নেটৱৰ্কত যদি কেইবাহাজাৰ কম্পিউটাৰ আছে, তেন্তে এনে হাজাৰ হাজাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আৰু আকাৰৰ নেটৱৰ্কৰ সমষ্টিয়েই হৈছে ইণ্টাৰনেট। দেউতাকে কম্পিউটাৰ উপহাৰস্বৰূপে দিব বুলি শুনাৰ পিছৰ পৰাই কুঁৱলীয়ে ইণ্টাৰনেট সম্বন্ধে সম্যকভাৱে পঢ়া-শুনা কৰি ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰাৰ নিয়ম আৰু কৌশলবোৰ শিকি ল'লে। এতিয়া মাত্ৰ ইণ্টাৰনেট সংলগ্ন কম্পিউটাৰে তাইৰ পঢ়া কোঠালি কেতিয়া শুৱনি কৰেহি তাৰে সপোন দেখাত তাই ব্যস্ত।

যথাসময়ত কুঁৱলীৰ সপোনে বাস্তৱ ৰূপ পালে। ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ তাই উদগ্ৰীৱ হৈ পৰিল। তাইৰ ভাৱনাৰ সাগৰখনত বহুতো নজনা কথা আছে। কম্পিউটাৰটো একান্ত নিজৰ সম্পত্তি হিচাপে পোৱাৰ পাছত তাইৰ মনটো যেন থোঁকি-বাথৌ হ'ল। কোনটো নজনা কথা আগতে কম্পিউটাৰক সুধিব। ঠিক যেন জোনাক নিশা আকাশৰ তৰা গণি আইতাকৰ কোলাত মূৰ থৈ শুনা

সেই সাধু কথাটি—এজনী ৰাজকুমাৰীৰ এখন যাদু থকা আইনা আছিল। যিকোনো প্ৰশ্ন কৰিলেই নিমিষতে উত্তৰ পোৱা যায়। ইণ্টাৰনেটত সঘনাই ব্যৱহৃত হৈ থকা WWW নো কি জানিবলৈ তাই গুণ্ডলত সন্ধান কৰিলে। লগে লগে উত্তৰ আহিল—১৯৮৯ চনত চুইজাৰলেণ্ডৰ জেনেভাত অৱস্থিত পদাৰ্থকণিকাৰ তাত্ত্বিক আৰু ব্যৱহাৰিক গৱেষণাৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আৰু অতি উচ্চমানৰ পৃথিৱীবিখ্যাত গৱেষণাকেন্দ্ৰ চাৰ্ন (European organisation of Nuclear Research) চমুকৈ (CERN)-ত 'বৃন্দ ৱাইড ৱেব' ধাৰণাটোৰ বীজ অংকুৰিত হৈছিল। পৃথিৱীজুৰি সিঁচৰতি হৈ থকা লাখ লাখ কম্পিউটাৰত মজুত থকা পৰস্পৰ সংলগ্ন বিভিন্ন তথ্য-পাতিৰ সামূহিক ভাণ্ডাৰ হৈছে ৱেব। এই ৱেব বৰ্তমান অতি জনপ্ৰিয়। এই জনপ্ৰিয়তাৰ মূল কাৰণ—WWW-ত তথ্যবোৰ পাঠ, গ্ৰাফিকছ, ভিডিঅ' আৰু অডিঅ' মাধ্যমত থাকে আৰু সেইবোৰ সহজে ৱেবৰ পৰা আহৰণ কৰিব পাৰি। ইণ্টাৰনেটত সঘনাই ব্যৱহৃত হৈ থকা কিছুমান শব্দ যেনে ৱেব পেজ (Web Page), ৱেবচাইট (Website), হোমপেজ (Home page), ব্ৰাউজাৰ (Browser) আদিৰ বিষয়েও তাই পলকতে ইণ্টাৰনেটৰ পৰা আয়ত্ত কৰিলে। তাই নিশ্চিত হ'ল যে বিজ্ঞান, কলা বা আন যিকোনো ক্ষেত্ৰৰে আমি যি কথা জানিব বিচাৰোঁ, কম্পিউটাৰত টাইপ কৰি দিলেই হ'ল। ইণ্টাৰনেটৰ পৰা নিমিষতে সেই শব্দটোৰ পৃষ্ঠাজুৰি থকা বিৱৰণ চকুৰ আগত আহি পৰিব। এক কথাত ক'বলৈ গ'লে সমগ্ৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনেই যেন ইণ্টাৰনেটত পুঞ্জীভূত হৈ পৰিছে।

কুঁৱলীৰ অন্তৰংগ বান্ধবী শ্বেৰণ বৰ্তমান দেউতাকৰ চাকৰিসূত্ৰে মস্কোলৈ পঢ়িবলৈ গৈছে। সেয়ে কুঁৱলীয়ে ভাবিলে, তাইলৈকে ই-মেইলৰ শুভাৰম্ভ কৰা যাওক। ভৱামতে কাম—নিমিষতে শ্বেৰণৰ পৰা সঁহাৰিও পালে—য'ত আছে বন্ধুত মাক-দেউতাকৰ সৈতে ফুৰিবলৈ যোৱা ছেইণ্ট পিটাৰ্সবাৰ্গৰ বহুতো বঙীন ফটোৰ সৈতে তাইৰ অভিজ্ঞতাৰ বৰ্ণনা। এই বিৱৰণে কুঁৱলীক বাৰুকৈয়ে মোহিত কৰিলে। তাই উপলব্ধি কৰিলে—ই মেইলৰ যোগেদি দেখোন বন্ধু-বান্ধৱীৰ পৰা তেওঁলোকৰ দেশ ভ্ৰমণৰ চাক্ষুস অভিজ্ঞতা তথা নিজস্ব দৃষ্টিভংগীৰ এক বোমাঞ্চকৰ সোৱাদ লাভ কৰিব পাৰি। সেয়ে তাই শ্বেৰণৰ যোগেদি পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশত থকা শ্বেৰণৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকললৈ ই-মেইল দিয়া আৰম্ভ কৰিলে।

ই-মেইলৰ সোৱাদত কুঁৱলী ইমান অভিভূত হ'ল যে ভিডিঅ' কলিঙৰ সোৱাদ ল'বলৈ তাই উদগ্ৰীৱ হৈ পৰিল। সঁচাকৈয়ে ভিডিঅ' কলিং উপভোগ কৰি তাইৰ এনে অনুভৱ হ'ল যেন মুখামুখিকৈ বহিছে কাৰোবাৰ লগত কথা পাতি আছে। ইণ্টাৰনেটে কুঁৱলীৰ মন-মগজু সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ কৰি ৰাখিবলৈ ধৰিলে। ইণ্টাৰনেটৰ বিভিন্ন ৱেবছাইটসমূহৰ পৰা তাই বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ বিষয়েও শিকি ল'লে। তদুপৰি সপ্তাহৰ নিৰ্দ্ধাৰিত কেইটামান দিনত তাই পঢ়া সমাপ্ত কৰি অলপ

মনোবঞ্জনৰো আমেজ লয়। নীতিশিক্ষা থকা পুৰণি চিনেমা, সুগায়ক-গায়িকাৰ মন-প্ৰাণ পুলকিত কৰা চিৰযুগমীয়া গীতসমূহৰ লগতে খেলা-ধূলাও উপভোগ কৰি তাই মনটো প্ৰফুল্লিত কৰি ৰাখে।

কুঁৱলীৰ মাক-দেউতাকে সিদ্ধান্ত ল'লে— পূজাৰ বন্ধত সপৰিয়ালে দক্ষিণ ভাৰতৰ পিনে ফুৰিবলৈ যাব। কেনেকৈ যাব, ক'ত থাকিব, কি কি স্থান দৰ্শন কৰিব তাকে গুণা-গুণা কৰি মাকৰ চিন্তাৰ পাৰাপাৰ নাই। দেউতাকেতো খোলা-খুলিকৈ কৈয়ে পেলালে—অফিচৰ এশ এটা কামৰ হেঁচাত টিকট কটা, হোটেল ঠিক কৰা, কোন কোন স্থানলৈ যাব এইবোৰ ভাবিবলৈ তেওঁৰ সময় নাই। কুঁৱলীয়ে হাঁহি হাঁহি মাক-দেউতাকৰ সমস্যাৰ নিমিষতে সমাধানৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিলে— 'তোমালোকে একো চিন্তা কৰিব নালাগে। এই সমস্ত দায়িত্ব মোৰ, কম্পিউটাৰটো এনেয়ে সজাবলৈ থৈছে নেকি?' ইণ্টাৰনেটতে কুঁৱলীয়ে টিকট কাটিলে, বিচাৰি বিচাৰি দামে-কামে সামঞ্জস্য থকা পছন্দৰ হোটেলো বন্দবস্ত কৰিলে, আনকি থাকিবলগীয়া হোটেলৰ কোঠালি আৰু চৌপাশৰ ফটোও মাকক দেখুৱালে। লগতে হোটেলৰ কোঠাৰ অগ্ৰিম ভাৰাও ই-বেংকিঙৰ যোগেদি জমা দিলে। ভ্ৰমণৰ উপযোগী হোৱাকৈ আটাইৰে বাবে প্ৰয়োজনীয় সাজ-পোছাক আৰু অন্যান্য লাগতিয়াল সামগ্ৰীও নেটৰ যোগেদিয়েই, অৰ্থাৎ ই-কমাৰ্চৰ সুবিধাত ক্ৰয় কৰিলে, সময় আৰু কষ্ট কিমান যে লাঘৱ হ'ল!

ভ্ৰমণৰ প্ৰস্তুতি পূৰ্ণগতিত আগবাঢ়ি থাকোঁতেই হঠাৎ এদিন ঘটিল নহয় অঘটনটো—হোটেলৰ পৰা কিবা চিঠি-পত্ৰ আহিছে নেকি বুজ ল'বলৈ কুঁৱলীয়ে কম্পিউটাৰটো অন কৰিলে। পিছে কাৰ্যক্ষম কৰিব নোৱাৰিলে অৰ্থাৎ ভাইবাচ সোমাল। ভাইবাচ শব্দটো শুনিয়োই ভায়েক নিয়ৰে আকৌ অসুখৰ ভাইবাচ বুলিয়েই ভাবি ল'লে। সেয়েহে কুঁৱলীয়ে তাৰ আগত সৰু-সুৰা বক্তৃতা এটাই দিব লগা হ'ল—'বুজিছ' নিয়ৰ, Virus ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ হৈছে 'Vital information resources under seize'. ই হৈছে এক ধ্বংসাত্মক অভিপ্ৰায়েৰে প্ৰস্তুত কৰা এক কম্পিউটাৰ প্ৰগ্ৰেম। ই নিজকে কম্পিউটাৰত থকা সুস্থ প্ৰগ্ৰেম বা ফাইলৰ লগত সংযুক্ত কৰি সেইবোৰত বিজুতি ঘটাব পাৰে, তাকো আকৌ মূল ব্যৱহাৰকাৰীজনৰ অজ্ঞাতে বা অনুমতি নোলোৱাকৈ।' নিয়ৰক কথাখিনি বুজাই কুঁৱলী ততাতৈয়াকৈ বিশ্ববিদ্যালয়ত পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগত গৱেষণা কৰি থকা শ্বাবানা বাইদেউৰ ওচৰ পালেগৈ। বাইদেৱে এণ্টিভাইৰাচ চফটৱেৰ এটা কুঁৱলীৰ কম্পিউটাৰটোতে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি বিপদমুক্ত কৰিলে।

বাৰে বাৰে কুঁৱলীয়ে নেটৰ ৰঙীন জগতখনৰ ভিতলৈ সোমাই পৰিল। তাই যেন কম্পিউটাৰটোৰ লগত আঠা লাগিহে ধৰিলে। স্কুললৈ সাজু হোৱাৰ আগলৈকে আৰু স্কুলৰ পৰা আহিয়েই মুখ-হাত ধুই নাকে-মুখে কিবা অকণ গুজিয়েই ইণ্টাৰনেট খুলি লয়। মাজতে মাত্ৰ স্কুলৰ পৰা কৰিবলৈ দিয়া 'গৃহকৰ্ম'খিনি কৰি লৈ পুনৰ ৰাতিৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ আগলৈকে বা কেতিয়াবা তাৰ পিছতো তাই ইণ্টাৰনেটক লৈয়ে ব্যস্ত। মাকৰ হুক-বচনলৈ তাই কাণযাৰেই নকৰা হ'ল। তাইৰ

বান্ধৱী এজনীৰ ইণ্টাৰনেট সংলগ্ন মোবাইলো আছে। গতিকে স্কুলতো এতিয়া সময়-সুবিধা বুজি নেটৰ সোৱাদ ল'বলৈ কুপণালি নকৰে। বান্ধৱীজনীয়ে ম'বাইলত ফেচবুক, ৱাটছএপ আদিও ব্যৱহাৰ কৰে। বান্ধৱীজনীয়ে ৱাটছএপৰ জৰিয়তে অহা বিভিন্ন ধৰণৰ মেচেজবোৰৰ মাজতে সিহঁত ব্যস্ত হৈ থাকে। বান্ধৱীজনীয়ে হেনো স্কুললৈ আহোঁতে-যাওঁতে গাৰ্ভাতো ম'বাইল ব্যৱহাৰ কৰে। আনকি ফুৰিবলৈ গ'লেও বা সন্মুখীয়া লোক বা আলহী-অতিথিৰ সন্মুখতো বিবাহ-উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ সকলো ঠাইতে হাতত ম'বাইল লৈ ইণ্টাৰনেটতে ব্যস্ত হৈ থাকে। চৌপাশৰ পৰিৱেশলৈ কোনো জ্ঞানপেই নাই। মাজে মাজে কাণত হেডফোন লগাই গান বা চিনেমাৰ বৰ্ত্তী পৃথিৱীত মচণ্ডল হৈ থাকে।

এটা কথাই কুঁৱলীৰ মনত শংকাৰ সৃষ্টি কৰিলে। তাইৰ বান্ধৱীজনীৰ ভায়েক পলে হেনো ইমানকৈ ইণ্টাৰনেটত গেম খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে যে তাৰ পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি মনোযোগ একেবাৰে কমি আহিছে। সুবিধা পালেই স্কুল খটি কৰি দিনৰ দিনটো মোবাইলত গেম খেলাত ব্যস্ত হৈ থাকে। পঢ়া-শুনাতে সৰুতে বেচ নাম কৰা পলে হেনো এইবাৰ ছয়মাহিলি পৰীক্ষাত কেইবাটাও বিষয়ত বেয়া কৰিছে। কুঁৱলীৰ মনটো বিষাদগ্ৰস্ত হ'ল। লাহে লাহে কুঁৱলীৰ ধাৰণা হৈছে তায়ো— যেন পৰিয়াল, আপোনজন, ওচৰ-চুবুৰীয়া মানুহ সকলোৰে পৰা ক্ৰমাৎ আঁতৰি আহিছে। সিদিনা পৰিয়ালসহ অতুল মামা আহোঁতে তাই দেখোন মাতৰাৰ দিবলৈকে নগ'ল। ওচৰৰে বিয়া-বাৰু লৈ যোৱাৰ নামেই নল'লে। ৰাস্তাই-ঘাটে দেখোন সমনীয়া আৰু বয়োজ্যেষ্ঠজনৰ প্ৰতি সামান্য সৌজন্যবোধ দেখুৱাবলৈকো পাহৰি গ'ল। কল্পনাৰ বৰ্ত্তী তথা অবাস্তৱ জগতখনতহে অবিৰাম উটি-ভাঁহি ফুৰা হ'ল। তাই দেখোন দৈনন্দিন জীৱনৰ আৱশ্যকীয় সকলো দিশতে সম্পূৰ্ণ আনমনা হৈ পৰিল। ঘৰুৱা কাম-বন তথা অন্যান্য দায়িত্বৰ প্ৰতি উদাসীন হৈ কেৱল মাথোঁ কম্পিউটাৰটোৰ সন্মুখতে বহি থকা হ'ল। এলাহ ভাবো ক্ৰমে বেছি হ'বলৈ ধৰিলে। মূৰটোও অনবৰতে বিৰাই থকা হ'ল। ইয়ে তাইৰ পঢ়া-শুনাতে ব্যাঘাত জন্মালে। বাহিৰা কিতাপ-পত্ৰ, আলোচনী, বাতৰি-কাকতৰ লগত সন্মুখী নোহোৱা হৈ পৰিল। নেটত পোৱা কিছুমান তথ্যত বিসংগতিও ধৰা পেলালে স্কুলৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে। তদুপৰি ছটিয়েল মিডিয়াত প্ৰচাৰিত কিছুমান খবৰে উৰা-বাতৰিৰ ৰূপ লৈ সমাজখনৰ ক্ষতি কৰাৰ কথাও স্কুলৰ ময়ূৰী বাইদেৱে সিদিনা সিহঁতক বুজাই দিলে।

কথাবোৰ ভাবি-গুণি কুঁৱলীৰ মনটো ভাৰাক্ৰান্ত হৈ পৰিল। দিনকদিনে বাঢ়ি অহা ইণ্টাৰনেটৰ প্ৰতি আসক্তি তথা মনৰ পৰিৱৰ্ত্তনবোৰৰ কথা ক'বলৈ তাই শ্বাবানা বাইদেউৰ ওচৰলৈ ঢাপলি মেলিলে। শ্বাবানা বাইদেৱে তাইৰ কথাবোৰ মনোযোগ গুনি মিঠা হাঁহি এটাৰে তাইক ক'বলৈ ধৰিলে— 'এটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে এই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ প্ৰতিটো ভৌতিক বস্তুৰে ভাল আৰু বেয়া দুটা দিশ থাকে। সূৰ্য সৰ্বশক্তিৰ আধাৰ। সূৰ্যৰ তাপ-পোহৰ নথকা হ'লে এই ধৰাত জীৱ আৰু উদ্ভিদকুলৰ

জানো অস্তিত্ব থাকিলেহেঁতেন। ইয়াৰ বিপৰীত ছবিখন আকৌ এনে—সূৰ্য্যৰ উৎকট ত্ৰাপত জ্বলন্তি আমি দেখোন বাটলৈ ওলাব নোৱাৰোঁ, ঠায়ে ঠায়ে মানুহ তথা জীৱ-জন্তুৰ লগতে গছ-লতিকাও মৃত্যুমুখত পৰে। কিন্তু সেইবুলি আমি জানো সূৰ্য্যৰ শক্তিক উপেক্ষা কৰিব লাগে? উৎকট গৰমৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ আমি সামৰ্থ্য অনুসৰি যথোচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলেই হ'ল। একেদৰে ইণ্টাৰনেটৰো মিঠা সুবিধাৰ লগতে তিতা অসুবিধাও আছে। মিঠা সুবিধাসমূহে মানৱ সভ্যতাক উন্নতিৰ জৰ্জৰাত ত্বড়িৎ গতিৰে আগবঢ়াই নি উন্নতিৰ সোপান বঢ়িব পাৰিব। অবশ্যে এই সীমাহীন সুবিধাসমূহৰ তুলনাত বেয়া দিশবোৰ নিষ্ক্ৰান্ত কৰি তুলিব লাগিব। এই লক্ষ্যত পূৰ্ণমাত্ৰাই সফলতা তেতিয়াহে লাভ কৰিব পৰা যাব, যেতিয়া সেই বেয়া দিশ তথা কু-ব্যৱহাৰৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ সকলোৱে দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হ'ব। আৰু এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় এয়ে যে ফেচবুক, বাট্‌চএপ আদি চ'চিয়েল মিডিয়াৰ জগতখনত নতুন প্ৰজন্ম সোমাই পৰিছে। ইয়াৰ ফলত তেওঁলোকে কিতাপৰ জগতখনৰ পৰা আঁতৰি অহাই নহয়, খেলা-ধূলাৰ ফালেও সম্পূৰ্ণ পিঠি দিছে। তোমালোকে এটা কথা সদায় মনত ৰাখিব যে মোবাইলত থকা বাট্‌চএপ, টুইটাৰ, ইউ টিউব, ফেচবুক আদিৰ দ্বাৰা বহুতো মিছা বাতৰিও প্ৰচাৰ হয়। এজনে আনজনলৈ প্ৰেৰণ কৰা কিছুমান ভুৱা বাতৰিয়ে সমাজত ভয়ানক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰাৰো উদাহৰণ আছে। গতিকে কিবা এটা পালেই সেয়া বিশ্বাসযোগ্যতাৰ প্ৰমাণ নোহোৱাকৈ যাব-তাৰে মোবাইললৈ পঠিয়াই নিদিবা। এই দিশত পূৰ্বমাত্ৰাই সচেতন হ'বা।' অনুশোচনা ভৰা তথা আত্ম উপলব্ধি ভৰা মন লৈ কুঁৱলী স্বাৱানা বাইদেউৰ ঘৰৰপৰা উভতি আহিলে। বাটে বাটে তাই ভাবি আহিলে এতিয়াৰে পৰা ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা তাই পঢ়া-শুনা, খেলা-ধূলা তথা মাক-দেউতাকে নাস্ত কৰা সকলো ধৰণৰ দায়িত্ব সামৰিহে গ্ৰহণ কৰিব। মাক-দেউতাকে অনুমতি নিদিয়া কোনো ধৰণৰ কাৰ্যক্ৰম ইণ্টাৰনেটত আৰু উপভোগ নকৰে। তদুপৰি ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰে যাতে সমনীয়া তথা বয়োজ্যেষ্ঠজনৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ববোধ তিলমানো হ্ৰাস নকৰে তাৰ প্ৰতি সচেতন হ'বলৈও তাই দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হ'ল। কুঁৱলীৰ দৃঢ় বিশ্বাস, এই প্ৰতিজ্ঞাসমূহ আখৰে আখৰে পালন কৰিলে তাইৰ জ্ঞানৰ পৰিধিয়ে আকাশ চুব। লগতে সমাজৰ প্ৰতিও তাইৰ দায়বদ্ধতা অক্ষুণ্ণ থাকিব। এই অনাবিল অভিজ্ঞতা থকা উপলব্ধি সকলো বন্ধু-বান্ধৱীক জনাবলৈ তাই উদগ্ৰীৱ হৈ পৰিল। সেয়ে ইণ্টাৰনেট সংলগ্ন কম্পিউটাৰ উপহাৰ পোৱাৰ দিন ধৰি হোৱা তাইৰ অভিজ্ঞতাসমূহ পুংখানুপুংখকপে বৰ্ণনা কৰি কুঁৱলীয়ে সকলো বন্ধু-বান্ধৱীলৈ ই-মেইল কৰিলে। এটা অতি আশাভৰা মন। তাই আশা কৰিলে—তাইৰ চিনাকি-অচিনাকি সকলোৱে এহাতে ইণ্টাৰনেটৰ শেৱালি সুৰাসেৰে মন-প্ৰাণ পুলকিত কৰক আৰু আনহাতে ইণ্টাৰনেটৰ কু-প্ৰভাৱৰ কেঁকোৰা পাৰ পৰা মুক্ত হৈ থাকক।

লেখক-পৰিচয় :

ড° প্ৰণয়ী দত্ত : ড° প্ৰণয়ী দত্ত বৰ্তমান গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইলেকট্ৰনিক আৰু কম্পিউটেশ্বন টেকন'লজী বিভাগৰ অধ্যাপিকা। শৈশৱৰে পৰা মেধাৰ পৰিচয় দিয়া প্ৰণয়ী দত্তই ১৯৭০ চনত গুৱাহাটীৰ তাৰিণী চৌধুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বহুমুখী বালিকা বিদ্যালয়ৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত বিজ্ঞান শাখাত দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি উত্তীৰ্ণ হৈছিল। ১৯৭৩ চনত পদাৰ্থবিজ্ঞানত অনাৰ্চসহ কটন কলেজৰ পৰা প্ৰথম শ্ৰেণীৰ তৃতীয় হৈ বি. এচ. চি. আৰু ১৯৭৫ চনত কটন কলেজৰ পৰাই প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি এম. এচ. চি ডিগ্ৰী লাভ কৰে। প্ৰথমে গুৱাহাটীৰ পাণ্ডু মহাবিদ্যালয় আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত কটন কলেজত প্ৰবক্তা হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি ১৯৭৭ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগত যোগদান কৰে। ১৯৮৭ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰফেচাৰ কিশোৰী মোহন পাঠকৰ অধীনত 'মহাজাগতিক বশ্মিৰ বেডিঅ' বিকিৰণ' বিষয়ত গৱেষণা কৰি পি. এইচ. ডি. ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ২০০২ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইলেকট্ৰনিক এণ্ড কম্পিউটেশ্বন টেকন'লজী বিভাগত মুৰব্বী অধ্যাপিকা হিচাপে যোগদান কৰি ২০১৩ চনলৈ সেই পদতে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে। ড° দত্তৰ বহুসংখ্যক গৱেষণাপত্ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ বিভিন্ন আলোচনীত প্ৰকাশ পাইছে। কানাডা, অষ্ট্ৰেলিয়া, দক্ষিণ আফ্ৰিকা, জাপান, ৰাছিয়া আৰু চীন দেশত অনুষ্ঠিত কেইবাখনো আন্তৰাষ্ট্ৰীয় সন্মিলনত তেওঁ অংশ গ্ৰহণ কৰিছে।

পাঠবোধ :

পৃথিৱীৰ সকলো বস্তুৰে ভাল-বেয়া দুটা দিশ থকাৰ দৰে বিজ্ঞানৰ চমৎকাৰী অৱদান ইণ্টাৰনেটৰো ভাল-বেয়া দুয়োটা দিশ আছে। ইণ্টাৰনেটৰ বহুল প্ৰসাৰ তথা উপযোগিতাই মানুহৰ শ্ৰম লাঘৱ কৰি থাওকতে বিভিন্ন বতৰা দিবলৈ সক্ষম হৈছে কিন্তু ইয়াৰ সঠিক ব্যৱহাৰ নজনাৰ বাবে বহুলোক বিশেষকৈ ছাত্ৰসমাজ বিভিন্ন ক্ষতিৰো মুখামুখি হৈছে। 'ইণ্টাৰনেটৰ তিতা-মিঠা' কাহিনীটোৰ মুখ্য চৰিত্ৰ কুঁৱলীকো তাইৰ দেউতাকে জ্ঞানৰ পৰিধি অসীমলৈ বিস্তাৰিত হোৱাৰ আশাৰে ইণ্টাৰনেট সংযুক্ত কম্পিউটাৰ কিনি দিছে। অধ্যয়নশীল কুঁৱলীয়ে ইণ্টাৰনেটৰ উপযোগিতা বিভিন্ন ধৰণে গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু ক্ৰমাৎ ইণ্টাৰনেটৰ প্ৰতি বাঢ়ি অহা আসক্তিয়ে তাইক পৰিয়ালৰ সৈতে বিচ্ছিন্ন কৰিছে। সুস্থ সামাজিক আচৰণ তথা দায়িত্ববোধ পাহৰাই পেলাইছে আৰু তাইক অসুস্থ আৰু কৰ্মবিমুখো কৰি তুলিছে। অৱশ্যে ইণ্টাৰনেটৰ এই ক্ষতিকাবক দিশবোৰ উপলব্ধি কৰি কুঁৱলীয়ে আত্মসংশোধন কৰিছে আৰু ইণ্টাৰনেটৰ সু-প্ৰয়োগ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। কাহিনীটোৰ জৰিয়তে লেখিকাই ইণ্টাৰনেটৰ সীমাহীন ভাল দিশবোৰৰ সমান্তৰালকৈ ইয়াৰ কু-ব্যৱহাৰৰ দিশটোকো উনুকিয়াই ছাত্ৰসমাজক সচেতন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে।

শব্দার্থ আৰু টোকা :

অগ্ৰিম	: আগেয়ে দিয়া বা দিব লগা।
অনাবিল	: নিৰ্মল, মলিহীন।
আভা	: পোহৰ, দীপ্তি।
উৰা-বাতৰি	: ওজব।
কদাচিত	: কেতিয়াবা।
চিৰযুগমীয়া	: চিৰস্থায়ী।
তড়িৎ	: বিজুলী।
পৰিধি	: সীমা।
প্ৰশস্ত	: উপযুক্ত।

প্ৰশ্নাবলী

ভাব-বিষয়ক :

- ১। চমুকৈ উত্তৰ লিখা :
 - (ক) দেউতাকে কুঁৱলীক কিয় কম্পিউটাৰ উপহাৰ দিছিল?
 - (খ) ইণ্টাৰনেট কি?
 - (গ) কুঁৱলীয়ে প্ৰথমে কালৈ ই-মেইল কৰিছিল?
 - (ঘ) পূজাৰ বন্ধত কুঁৱলীহঁতে ক'লৈ যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল?
 - (ঙ) ভাইবাচ কি?
- ২। WWW বা ৱেব কি?
- ৩। কুঁৱলীয়ে ই-মেইলৰ জৰিয়তে বান্ধৱীসকলৰ পৰা কি কি কথা জানিব পাৰিলে?
- ৪। ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত কুঁৱলীয়ে কি কি নতুন অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰিলে?
- ৫। ভাইবাচে কম্পিউটাৰ এটাৰ কেনেদৰে বিজুতি ঘটাব পাৰে?
- ৬। 'ইণ্টাৰনেটৰো মিঠা সুবিধাৰ লগতে তিতা অসুবিধাও আছে।'—কথাষাৰৰ বক্তা কোন? ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ বিষয়ে পাঠটোৰ আধাৰত বুজাই লিখা।
- ৭। 'ইণ্টাৰনেটৰ তিতা-মিঠা' গল্পটোৰ নামকৰণৰ সাৰ্থকতা বিচাৰ কৰা।
- ৮। ইণ্টাৰনেটৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰে ছত্ৰ-ছত্ৰীৰ জীৱনত কেনে প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে পাঠটোৰ আধাৰত বুজাই লিখা।

ভাষা-বিষয়ক :

৯। বাক্য ৰচনা কৰা :

চিনাকি-অচিনাকি, অলীক-সপোন, নাকে-মুখে, পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা।

১১। অৰ্থ লিখা (অভিধান চাই) :

ক্ষতি, বিজুতি, গুণা-গঁথা, উদাস, পুঞ্জীভূত।

• • •